

IFRS 10 minuutissa

Ajankohtaisia liiketoiminnallesi tärkeitä IFRS-aiheita PricewaterhouseCoopersin tarjoamana

1/2008

Silmäys IFRS 7 -standardiin

IFRS 7, 'Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot', yhdisti ja laajensi aikaisempia liitetietoja ja toi mukanaan merkittäviä ja haastavia uusia liitetietovaatimuksia. Tämä tiivistelmä esittelee standardin pääkohdat.

Standardia sovellettiin 1.1.2007 alkaen vertailutietoineen ja sitä sovelletaan kaikkiin yhtiöihin.

Yhteenveto taseesta
Varat (pitkä-aikaiset ja lyhytaikaiset)
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
Aineettomat hyödykkeet
Laskennalliset verosaamiset
Myytavissä olevat rahoitusvarat
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
Myyntisaamiset ja muut saamiset
Rahavarat
Oma pääoma ja velat
Osakepääoma
Ylikurssirahasto
Muut oman pääoman rahastot
Velat (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset)
Eläkevelvoitteet
Laskennalliset verovelat
Varaukset
Ostovelat ja muut velat
Rahoitusleasingvelat
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat
Rahoitusvelat
Ote tuloslaskelmasta
Rahoitustuotot / rahoituskulut
Liiketoiminnan muut kulut ja tuotot

Soveltamisala: Standardia sovelletaan vain rahoitusinstrumentteihin ja rahoitusleasingisopimuksiin (sini-sellä korostetut tase- ja tuloslaskelmaerät vasemmalla). Standardia ei sovelleta eriin, jotka ovat muiden standardien soveltamisalan piirissä, esim. laskennalliset verot, eläkevelat jne.

Vaikutukset tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin:

- Kriteerit, joiden perusteella rahoitusvarat on määritetty myytävissä oleviksi
- Kriteerit, joilla määritetään objektiivinen näyttö, että on syntynyt arvonalentumistappio.

Tase ja liitetiedot: Osa liitetiedoista esitetään IAS 39:n mukaisissa ryhmissä (esim. myytävissä olevat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat) ja osa vielä alaryhmittäin jaoteltuina (esim. ei noteeratut vs. noteeratut osakkeet).

Tuloslaskelma ja liitetiedot:

Lisätietoja vaaditaan esim.

- suojauslaskennan tehottomuudesta
- nettovoitot tai -tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatusta rahoitusvaroista tai -veloista, erikseen esitettynä kaupankäyntitaroituksessa pidettäväksi luokitelluista rahoitusvaroista tai -veloista
- voitot ja tappiot erikseen esitettynä suojauskohteista ja suojausinstrumenteista.

Pääomaliitetiedot (Muutos IAS 1 -standardiin)

Yleensä pitkäaikaiset velat ja oma pääoma (taulukko 4 seuraavalla sivulla).

Tiedot rahoitusriskien hallinnasta: Tämä on keskeisin muutos riskiliitetietoihin, jotka tulee esittää "johdon silmien kautta". Standardi vaatii kuitenkin tiettyjen vähimmäisliitetietojen esittämistä, jotka on esitetty seuraavalla sivulla.

Laadulliset tiedot – pitävät sisällään prosessit ja toteutustavat		
Määrälliset tiedot – Kuten alla		
Maksuvalmiusriski	Markkinariski	Luottoriski
Taulukko 1	Taulukko 2	Taulukko 3

Oleellisimmat määrälliset liitetiedot yksityiskohtaisemmin esitettynä

Taulukko 1: Maksuvalmiusriski – Maturiteettitaulukko (sovelletaan kaikkiin rahoitusvelkoihin ja bruttona toteutettuihin johdannaisiin)

Aikajaksojen määrä on valinnainen	Alle 1 kk	1-3 kk	3 kk-1 v.	1-5 v.	Liitetietojen tulee perustua:
Ostovelat					Sopimukseen perustuviin erääntymisaikoihin
Lainat					Diskonnttaamattomiin kassavirtoihin
Johdannaiset					
jne.					

Taulukko 2: Markkinariski – Liitetietojen esittämisperiaatteet

Korkoriski	Kohtuullisen mahdolliset muutokset riskimuuttujissa	Määrälliset vaikutukset	
Valuuttariski		Tuloslaskelma	Oma pääoma
Muu hintariski			

Taulukko 3: Luottoriski – Yhteenveto rahoitusvaroista vaadittavista liitetiedoista

Ei-erääntyneet	Erääntyneet	Arvonlennustappio kirjattu
Kirjanpitoarvo		
Kuvaus hallussa olevista vakuuksista		
Luottokelpoisuus		
Ehdot neuvoteltu uudelleen	Ikäanalyysi	Analyysi rahoitusvaroista, joiden arvo on alentunut
	Hallussa olevien vakuuksien käypä arvo	
		Luottotappiovaraustilin täsmäytyslaskelma
		Lunastetut vakuudet

Taulukko 4: Periaatteet pääomaliitetiedoille (Muutokset IAS 1 -standardiin)

Laadulliset liitetiedot: Pääoman hallinta		
Tavoitteet	Periaatteet	Prosessit
Määrälliset liitetiedot:		
Mikä on pääomaa?	Muutokset edeltävään tilikauteen verrattuna	Kovenantit ja niiden täyttäminen

Tulevia aiheita

IFRIC 13 - kanta-asiakasohjelmat - edut käypään arvoon

Erilaiset kanta-asiakasohjelmat ovat yleistyneet viime vuosien aikana ja ne saattavat tarjota palkinnoiksi palveluita tai/ja tuotteita. Aikaisemmin ei ole ollut yksityiskohtaista ohjeistusta näiden erien kirjanpidollisesta käsittelystä. IFRIC (International Financial Reporting Interpretation Committee) on julkaissut aiheesta tulkinnan (IFRIC 13 - kanta-asiakasohjelmat). Tulkinnan käyttöönotolla saattaa olla olennainen vaikutus yhtiöiden kirjanpitokäsittelyyn kanta-asiakasohjelmien osalta.

Toiminnalliset segmentit – johdon näkökulmia myös sijoittajille?

IFRS:n segmenttiraportointi muuttuu. Uutta IFRS 8, Toiminnalliset segmentit -standardia tulee soveltaa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta ja standardin on hyväksynyt myös EU. IFRS 8 -standardin peruserä on management approach eli segmenttiraportointi peilaa johdon näkökulmaa. Mitä se käytännössä tarkoittaa? Sisäisen raportoinnin rakenne ja tiedot tosiasiallisesti valuvat osaksi Yhtiöiden tilinpäätöksiä ja mikäli sisäisen raportoinnin laskentaperiaatteet eroavat Yhtiöiden noudattamista IFRS-laskentaperiaatteista, tulee liitetiedoissa esittää luvut sisäisen raportoinnin pohjalta ja täsmäyttää konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen.

Yritysten yhteenliittymät – merkittäviä muutoksia tulossa

Liiketoimintojen yhdistämisistä ja konsernitilinpäätöksen laadintaa koskevat IFRS-standardit muuttuvat jälleen ja tulevat merkittävästi muuttamaan yritysjärjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Uudet IFRS 3- ja IAS 27 -standardit tulevat sovellettaviksi 1.7.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisemmat suoraan hankintameno ja sitä kautta liikearvoon vaikuttaneet kirjausvaihtoehdot vähenevät ja tuloksen volatilitetti kasvaa. Vähemmistöosuuksien arvostamiseen tulee vaihtoehtoja ja myöhemmät vähemmistöjen kanssa tehtävät liiketoimet vaikuttavat ainoastaan omaan pääomaan. Suomessa hyvin yleinen käytäntö, jossa osa kauppahinnasta maksetaan esim. hankinnan kohteen EBITDA-kehityksen perusteella ja samanaikaisesti myyjäosapuoli tai osapuolet ovat sitoutuneet työsuhteeseen, saattaa johtaa merkittäviinkin tulosvaikutteisiin kulueriin. Heräsikö kiinnostus?

PwC palveluksessasi:

Netta Mikkilä

Partner

Accounting Consulting Services

Puh. (09) 2280 1386

GSM: 050 3844 918

netta.mikkila@fi.pwc.com

Sari Vallittu

Senior Manager

Accounting Consulting Services

Puh. (09) 2280 1301

GSM: 050 386 3462

sari.vallittu@fi.pwc.com